

Sodobne teme
na področju
edukacije
III

Urednika

Janez Vogrinc

Iztok Devetak

SODOBNE TEME NA PODROČJU EDUKACIJE III

Uredila
Janez Vogrinc in Iztok Devetak

Ljubljana, 2015

Sodobne teme na področju edukacije III

<i>Urednika</i>	Janez Vogrinc in Iztok Devetak
<i>Recenzenti</i>	Iztok Devetak, Tatjana Devjak, Tatjana Hodnik Čadež, Janez Jerman, Janez Krek, Janez Vogrinc, Darja Zorc Maver
<i>Jezikovni pregled</i>	Tomaž Petek
<i>Izdala in založila</i>	Pedagoška fakulteta Univerze v Ljubljani
<i>Za izdajatelja</i>	Janez Krek, dekan
<i>Oblikovanje naslovnice</i>	Roman Ražman

Dosegljivo na:

http://www.pef.uni-lj.si/fileadmin/Datoteke/CRSN/PhD/Sodobne_teme_na_podrocju_educacije_III.pdf

Univerza v Ljubljani
Pedagoška fakulteta

CIP - Kataložni zapis o publikaciji
Narodna in univerzitetna knjižnica, Ljubljana

37.01(082)(0.034.2)

SODOBNE teme na področju edukacije III [Elektronski vir] / uredila Janez Vogrinc in Iztok Devetak. - El. knjiga. - Ljubljana : Pedagoška fakulteta, 2015

Način dostopa (URL): http://www.pef.uni-lj.si/fileadmin/Datoteke/CRSN/PhD/Sodobne_teme_na_podrocju_educacije_III.pdf

ISBN 978-961-253-182-9 (pdf)

1. Vogrinc, Janez
281165568

VSEBINA

UVODNIK	
Janez Vogrinc in Iztok Devetak	2
VKLJUČEVANJE ALBANSKO GOVOREČIH PRISELJENCEV PRVE GENERACIJE V SLOVENSKI ŠOLSKI SISTEM	
Lea Cahunek	5
DELO Z DIDAKTIČNIMI MATERIALI PRI POUKU ARITMETIKE V 2. RAZREDU OSNOVNE ŠOLE V POVEZAVI Z DOSEŽKI PRI PREVERJANJU ZNANJA	
Vesna Jeromen	19
UPORABA ELEKTRONSKIH UČNIH GRADIV PRI UČENJU IN POUČEVANJU NARAVOSLOVJA	
Maja Jug Hartman	32
VLOGA SOCIALNE OPORE IN PSIHIČNEGA BLAGOSTANJA PRI RAZVIJANJU COACHINGA ZA NADARJENE	
Sonja Kitak	44
PRODUKTIVNOST IN TRENDI RAZISKOVALNE DEJAVNOSTI PEDAGOŠKIH FAKULTET V SLOVENIJI	
Mira Metljak	59
VZGOJNI VIDIKI V OBREDJU KATOLIŠKE CERKVE	
Saša Batistič	77
DIMENZIJE OSEBNOSTI IN PSIHIČNO BLAGOSTANJE	
Janez Cerar	89
VPLIV PSIHIČNEGA NASILJA NA DELOVNEM MESTU NA DEPRESIJO, TESNOBO IN NA STRES	
Nada Bele	105
DELOVNI ODNOS MED SPECIALNIM IN REHABILITACIJSKIM PEDAGOGOM TER OSEBO S CEREBRALNO PARALIZO V PROCESU NAČRTOVANJA NEODVISNEGA ŽIVLJENJA	
Katja Mlakar in Tjaša Filipčič	119
POGLED OBEH GENERACIJ NA SOBIVANJE IN ODHOD MLADIH ODRASLIH OD DOMA	
Marija Remškar	135
VPLIV SODELOVANJA V SKUPINI ZA RAZPOROČENE NA LASTNE OBČUTKE OSAMLJENOSTI, IZOLIRANOSTI IN ODNOSA DO SVOJIH OTROK	
Ljubo Poles	155
POPORODNE STISKE IN PODPORA ŽENSKAM V POPORODNEM OBDOBJU	
Anja Kovačič	169
STVARNO IN IMENSKO KAZALO	180

UVODNIK

Janez Vogrinc in Iztok Devetak

Monografija *Sodobne teme na področju edukacije III* prinaša dvanajst prispevkov, ki so nastali v okviru doktorskega študijskega programa Pedagoške fakultete Izobraževanje učiteljev in edukacijske vede, in sicer v okviru modula Pisanje znanstvenih člankov in predstavitev rezultatov raziskovalnega dela. Vzgojno-izobraževalno področje je izrazito interdisciplinarno, zato tudi prispevki obravnavajo različna področja: dejavnike kakovostnega poučevanja naravoslovja in matematike, nadarjene dijake, osebe s posebnimi potrebami, priseljence, različne oblike pomoči osebam, ki so v stiski, psihično počutje posameznikov, medgeneracijsko sobivanje, vlogo Katoliške cerkve v vzgojno-izobraževalnem kontekstu in znanstvenoraziskovalno preučevanje vzgojno-izobraževalnega področja.

Lea Cahunek v prispevku *Vključevanje albansko govorečih priseljencev prve generacije v slovenski šolski sistem* predstavlja težave, s katerimi se albansko govoreči priseljenci srečujejo pri vključevanju v slovenski šolski sistem. V kvalitativno študijo je vključila dva priseljence albanske narodnosti, ki živita v Sloveniji. Iz njunih odgovorov je ugotovila predvsem težave, ki so povezane s pomanjkljivim obvladanjem slovenskega jezika in ki posledično otežujejo polnopravno vključevanje albansko govorečih priseljencev v slovenski šolski sistem. Avtorica ugotavlja, da je treba pri vključevanju priseljencev albanske narodnosti sistem podpore razvijati na različnih področjih in tako premeščati težave, ki nastajajo zaradi jezikovnih in kulturnih razlik, posameznikom in skupini prisluhniti in predvsem razširiti polje raziskovanja Albancev v Sloveniji.

Delo z didaktičnimi materiali pri pouku aritmetike v 2. razredu osnovne šole v povezavi z dosežki pri preverjanju znanja avtorice *Vesne Jeromen* predstavlja dejavnike, ki prispevajo k uspešnejši rabi konkretnih materialov pri pouku. Avtorica je izvedla raziskavo, v kateri so učenci, ki so sestavljali eksperimentalno skupino, osem tednov zapored eno izmed štirih rednih ur matematike utrjevali matematično vsebino z izbranimi materiali. Raziskava je pokazala, da je eksperimentalna skupina na zaključnem preverjanju znanja v povprečju dosegla statistično pomembno višje rezultate od kontrolne skupine, ki je vsebino obravnavala po običajnem pristopu, skladno z obstoječimi didaktičnimi priporočili.

Maja Jug Hartman v svojem prispevku *Uporaba elektronskih učnih gradiv pri učenju in poučevanju naravoslovja* predstavlja rezultate raziskav o uporabi informacijsko-komunikacijske tehnologije v evropskih šolah, iz katerih je razvidno, da so učitelji prepričani o smiselnosti uporabe informacijsko-komunikacijske tehnologije, da imajo visoko stopnjo dostopa do informacijsko-komunikacijske tehnologije ter malo ovir za uporabo v razredu in doma. Uporaba e-gradiv omogoča visoko stopnjo nadzora ali samoregulacije pri učenju,

uporabo raznolikih učnih strategij in široko množico računalniških aplikacij, optimizirano vzajemno učenje in zanesljive povratne informacije, ob predpostavki, da so učitelji visoko strokovno usposobljeni za uporabo informacijsko-komunikacijske tehnologije.

Sonja Kitak je v prispevku *Vloga socialne opore in psihičnega blagostanja pri razvijanju coachinga za nadarjene* predstavila rezultate empirične raziskave, s katero je ugotovila, da so nadarjeni dijaki v povprečju nekoliko zadovoljnejši z življenjem v primerjavi s tistimi, ki niso bili prepoznani kot nadarjeni. Njihovo psihično blagostanje in komponente so nekoliko večji, med seboj pa se ti skupini v povprečju ne razlikujeta statistično pomembno niti v zaznani socialni opori niti v samoocenjeni pomembnosti opore. Avtorica ugotavlja, da bi bilo za realizacijo potencialov nadarjenih dijakov smiselno umeščati strategije coachinga in dajati večji poudarek individualnemu pristopu.

Mira Metljak v prispevku *Produktivnost in trendi raziskovalne dejavnosti pedagoških fakultet v Sloveniji* predstavlja rezultate analize znanstvenih objav pedagoških delavcev, zaposlenih na pedagoških fakultetah v Sloveniji, od leta 2005 do leta 2014. Število objav (in naslovov) se je v tem obdobju povečalo, a rast ni linearna. Predvsem med humanisti je večji delež samostojnih objav, tudi slaba tretjina objav v družboslovju je bila samostojna, medtem ko je bilo v naravoslovju in tehniki več objav v soavtorstvu dveh ali treh avtorjev. Povečalo se je tudi število objav v bazah Thomson in Scopus. Raziskovalci z višjim akademskim nazivom so imeli v letu 2014 več objav kot tisti z nižjim.

Saša Batistič v prispevku *Vzgojni vidiki v obredju Katoliške cerkve* potrdi svojo predpostavko, da obredje vzgaja k temeljnim človeškim vrednotam in etiki, ki so skupna različnim kulturam, in da posreduje vzgojne vidike s tekstom in v kontekstu. V ospredju so predvsem osnovne človeške vrednote, med katerimi poudari človekovo vrednost, svobodo in njegovo dostojanstvo, ljubezen do sočloveka in pomoč ubogim, pozdravljanje in sprejemanje drugih, dobroto, odpuščanje, zvestobo, prizadevanje za pravičnost in mir.

Janez Cerar je v prispevku *Dimenzije osebnosti in psihično blagostanje* predstavil pozitivno psihologijo, ki se ukvarja z raziskovanjem psihičnega blagostanja in psihičnega zdravja, ter osvetlil njune povezave z dimenzijami osebnosti. Opozoril je tudi na dejavnike, ki vplivajo na dimenzije osebnosti in prispevajo k psihičnemu blagostanju, ter nakazal, kako v praksi pristopiti k zagotavljanju pogojev za optimalen razvoj zdrave osebnosti.

Nada Bele predstavlja pilotno raziskavo, katere namen je bil analizirati, v kolikšni meri psihično nasilje na delovnem mestu pri žrtvah navedenega nasilja povzroča simptome depresije, tesnobe in stresa. Raziskavo, katere rezultate je predstavila v prispevku *Vpliv psihičnega nasilja na delovnem mestu na depresijo, tesnobo in stres*, je izpeljala kot kombinacijo kvalitativnega (terapevtski pogovor) in kvantitativnega (vprašalnik) raziskovalnega pristopa. Analiza pridobljenih podatkov je pokazala, da izvajanje psihičnega

nasilja na delovnem mestu nad posameznikom bistveno zmanjša kakovost njegovega življenja, splošnega počutja in duševnega zdravja, saj navedeno nasilje zanj predstavlja težko življenjsko preizkušnjo, in da sta zaradi izvajanja psihičnega nasilja nad udeleženci raziskave bolj izražena vsaj dva izmed treh povezanih negativnih čustvenih stanj – depresija, tesnoba, stres.

Katja Mlakar in Tjaša Filipčič sta ugotavljali podobnosti in razlike glede doživljanja delovnega odnosa pri osebi s cerebralno paralizo ter pri specialnem in rehabilitacijskem pedagogu; ugotovitve sta predstavili v prispevku *Delovni odnos med specialnim in rehabilitacijskim pedagogom ter osebo s cerebralno paralizo v procesu načrtovanja neodvisnega življenja*. Ugotovili sta, da sogovornici delovni odnos opredelujeta kot pomemben okvir pri načrtovanju neodvisnega življenja oseb s cerebralno paralizo, in v sklepnem delu prispevka predlagali smernice, ki naj bi prispevale k uspešnejšemu načrtovanju neodvisnega življenja in ki temeljijo na socialnem modelu obravnave invalidnosti: delo s perspektive moči, krepitev uporabnikove moči, opustitev infantilizacije, opolnomočenje in zagovorništvo.

Marija Remškar v prispevku *Pogled obeh generacij na sobivanje in odhod mladih odraslih od doma* obravnava medgeneracijski pogled mladih odraslih in njihovih staršev na skupno sobivanje ter čustveni in fizični odhod od doma. Z empirično raziskavo, v katero je vključila štiri družine, je ugotovila, da vprašani odraslost po večini definirajo z individualnimi kriteriji (odgovornost zase, samostojno sprejemanje odločitev in finančna odgovornost) in da je odhod od doma danes težji kot nekoč v čustvenem in ekonomskem smislu.

Ljubo Poles je s kvalitativno raziskavo ugotavljal, kako udeleženci skupine za samopomoč razporočenim ocenjujejo koristnost svojega sodelovanja v skupini. Ugotovitve je predstavil v prispevku *Vpliv sodelovanja v skupini za razporočene na lastne občutke osamljenosti, izoliranosti in odnosa do svojih otrok*. Sodelujoči so ocenili sodelovanje v skupini kot koristno; zadovoljni so bili, ko so uvideli, da imajo drugi ljudje podobne ali hujše probleme, pomagale so jim intervence vodje skupine, medtem ko v povprečju niso bila zaznana bistvena odstopanja v zaznavanju občutka do svojih otrok in do sebe.

V prispevku *Poporodne stiske in podpora ženskam v poporodnem obdobju* se avtorica *Anja Kovačič* ukvarja z ugotavljanjem pozitivnih učinkov vključitve žensk po porodu v podporno skupino. Izhaja namreč iz dejstva, da se veliko žensk sreča s poporodnimi čustvenimi težavami, kot sta poporodna depresija in tesnoba. Omenjene težave so v naši družbi še vedno tabu tema, saj se rojstvo otroka običajno povezuje samo z veseljem, zato se morajo ženske, ki se po porodu srečajo s poporodno depresijo in tesnobo, pogosto soočiti še z nerazumevanjem svoje okolice. Z opisom in analizo dogajanja v podporni skupini se je potrdilo, da je podporna skupina pozitivno in razbremenilno vplivala na težja čutenja in stisko, ki so spremljali ženske po porodu, hkrati pa je pripomogla k višji kakovosti življenja ženske in celotne družine.

Univerza v Ljubljani
Pedagoška fakulteta

6 2 8 1 5 2 1 2 5 3 1 8 2 9

ISBN 978-961-253-182-9